

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Félévre . . . 3 — —
 Negyedévre . . . 1 — 50 „
 Egy hóra . . . — „ 50 „
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám
 (Nádasy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 esztüküldésére vonatkozó felszo-
 lások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
 PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám,
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adának
Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl
 Előfizetések elfogadhatnak meg
 valamennyi könyvkereske-
 désben.

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér) **Böhm Manó** (fő-utca), papir- és könyvkereskedéseiben
 minden helyeken előfizetések is elfogadhatnak.

A dunántúli mozgalom.

Az évek előtt megindított eszme testté készül válni, a dunántúli közművelődési egyesület meg fog alakulni. De jelentősége csak úgy lesz, működése csak akkor ígér eredményt, ha az ország ezen nagy, műveltségben és vagyonban nem utolsó részének polgárai tömegesen csatlakoznak a megindított mozgalomhoz, ha annak hazafias céljai elérésére szellemi és anyagi segítséggel nem fukarkodnak.

Földadatunk e tekintetben annyiban könnyebb, a mennyiben nem vagyunk utörök, több hasonczélú egyesület áll már előttünk; ezeknek eddigi működése menetéből, eredményeiből tanulságot, okulást sőt utmutatást is merithetünk mind az eljárás módozatai, mind az eszközök helyes megválasztására nézve.

Nagy földatunk vár reánk. Századok mulasztását kelletik pótolnunk, még pedig a réginel sokkal nehezebb, napról-napra inkább súlyosodó állapotok közepette.

Sajnátságos jelenség, hogy épen mi magyarok, államiságunk tizedik századában is, még mindig híjában vagyunk a nemzeti egységnek, mely nélkül erős állam nem képzelhető. Európában a magyar volt az első nemzet, melynek államisága teljes condistenciát és oly kikerekítést nyert, a mely ezer év óta főnáll és lényegesen nem változott. Míg Európának többi népei századok véres küzdelmei után érték el, ki előbb, ki utóbb, a politikai állam egységét: mi már századokkal előbb egységes állam valánk. És mégis mi állunk a nemzeti egység tekintetében a kö-

rültöttünk alakult államok, nemzetek között az utolsó sorban.

Nem követtük a többi nemzetek példáját, kik bizony nem voltak válogatóság az eszközökben, s a kiknek legtöbbször vér és tűz forrasztotta egygyé. A barbárnak csufolt magyar volt az egyedüli, a ki emberségesen bánt mindig a területén lakó egyéb fajokkal: nem használta a beolvastásra a multban egyedül sikeres eszközt: a kényszer és erőszakot. Pedig ezt nemcsak politikai okosság, de az önföntartás kötelessége indokoltabbá tette nálunk mint bárhol egyebütt.

Mint idegen elem ékeltük be magunkat Európa középebe; úgy voltunk, sőt részben vagyunk még most is, mint a tenger közepén fölmerült szikla; minden oldalról ostromolt az irigység, a gyűlölség dühös hulláma. Elseperni ugyan nem bírta, de vajt bele olyan rést, melyet csak nehéz munkával, kitartással, észélyesen alkalmazott erélylyel leszünk képesek kitölteni.

Ne engedjük azonban magunkat elriasztani a nehézségök által; mindenek előtt és mindenek fölött ne engedjünk tért a kishitűeknek, a túlságos óvatosságnak, mely rendesen nagyon is átlátszó alakiságok mögé szereti rejtetni a fő czélt. Ez pedig sem több, sem kevesebb, de igenis minden: a magyarosodás természetesen minden áron, minden eszközzel, kivéve a kényszert és erőszakot.

Társadalmi czímet, czéget adunk egyetleneknek — és ez helyes. Mi nem alakulhatunk politikai párttá. Még kevésbbé sze-

gódhetünk a létező politikai pártok bármelyikének szolgálatába. De másrészt egy oly egyesületet, mely egy más politikai czél elérésére törekszik és a végre alakul, legyen annak neve, czíme bármi, csupán társadalmi szövethetésnek senki sem fogja tartani, mert bizony ennél sokkal több — és kell is, hogy több legyen.

Igen helyes, hogy első sorban társadalmi uton és eszközökkel kíván czélja elérésére működni. De ne áltassuk magunkat; ma már minden a hazánkban létező nemzetiségek között az izgatás oly nagy mérveket öltött; midőn nem elszigetelt, magukban álló, hanem a szomszéd államok nemzetével, rokofajokkal van dolgunk; midőn az izgatások hatalmas befolyások mellett oly fokra fejlődtek, hogy már a kihívó támadó föllépések számos jelenségeivel találkozunk a csupán társadalmi működés elégséges nem lehet. Nem rendelkezik annyi erővel, annyi tekintélylyel, a uennyit ily nehéz helyzet követel. Csupán evvel nem szállhatunk szembe a siker reményével, a támadás és a támadók rendelkezésére álló és általuk ritka erélylyel, szívóssággal tervszerűen alkalmazott eszközökkel.

E mellett még a legjobb esetben is a társadalmi működésnek hatása csak lassu, aprón fokozatos, sok éves eredménye lehet, lenne még akkor is, ha olyan magyárosítási védegyeletre bírnánk szánni magunkat. Mi azonban nem várhatunk; a helyzet fenyegető állapotában oly eszközökhöz kelletik nyulnunk, melyek gyors hatályu eredményt biztosítanak. Okvetlen szükséges, hogy a társadalom és a poli-

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

A két csillag.

— Rajz. Irta: Karay Anna. —

Egy gyönyörű, tisztá augusztusi estén hal-
 kan dudolgotva nyitott kis szobájába Renée.

A szobából jött; ledobta kalapját, kez-
 tyhlyét, végigsimítá úde arczát é. kitaráta ablakait. Az ablak alatti kis kertből a rezedák és szegfűk édes illata lebegte körül, mint tömjén-
 füst, mint hálaualdozat, melylyel a kis terem-
 mények neki, gondozójuknak és jölvétőjűknek adóztak.

Renée kikönyökölve ablakán gyönyörködve
 nézte a derült, sötétké augusztusi eget, hol
 gyémántfénynyel lobogtak a csillagok és el-
 ábrándozva leste a „hulló csillagokat“ — a
 meteorok tízes szalagjait s halkán, lehellet-
 szeretlen dalolta é gyönyörű dalt:

Páros csillag az ég alján,
 Egyik fényes, másik halvány;
 Soh'ne tudom, mért fáj az úgy nékem,
 Mikor ezt a két csillagot nézem.

A melyik oly szépen ragyog,
 Az lesz ott a te csillagod;
 De a melyik alig-alig látszik,
 Enyém az a — enyém az a másik.

Sápadt csillag kár tenéked
 Azt a fényest kerülgeted;
 Egyre jobban homályosulsz tőle,
 Jobban tenédd szállnál le a földre.

Renée önkénytelen tenyerébe súlyesztette
 fejét, mélyen elgondolkozva.

Miért, miért, hogy a földön is vannak olyan
 csillagok, melyek egyenástól kimerít távolságban
 ragyognak, a nélkül, hogy egy lépéssel közelit-
 hetnének valahá?

Pedig ha az a két csillag, követve a tit-
 kos vonzóerőt, egymáshoz futna, a fénynek még
 fényesebb lenne a lángja, a halvány megfénye-
 sednék s mint egy kis nap sugározna be az
 ég végtelen, csillagoktól nyüzsgő aetherét . . .

De nem térhetnek el a titkos rendszertől,
 mely utjokat kiszabja és így lassan-lassan fogy
 bennök az élet fénye, lángja, mig végre —
 mint a meteorok, egy percnyi fényes vonalat
 hagyva maguk után, az emlékezetét, — meg-
 teketedve, fénytelenül a földre hullnak.

Renée mélyen elgondolkodva hajtotta le
 fejét.

Szegény leányok! vajjon van-e az Isten-
 nek teremtménye, mely égi adományokban gaz-
 dagabb — és mégis oly szegény, mint a minők
 ti vagytok? — Szegényebbek vagytok egy
 rózsatőnél, mert annak szépsége oltalmául tö-
 vist adott a sors; szegényebbek a zsongó
 méhnél, mert az fullánkjával kivivhatja és meg-
 védheti jogait; szegényebb egy kis madárnál,
 mert annak a szárnyait nem verték bekőba a
 a természet és a társadalom törvényei, mert az
 elrepülhet oda, a hova szíve vonzza, csicsereg-
 het szerelméről annak, a kinek szíve mondja.

Szegény leányok, é kis erőtlen terem-
 mények mind gazdagabbak mint ti vagytok! —
 Hozzátok csak a csillagok hasonlók. A csilla-
 gok, melyeknek utját egy titkos rendszer szabja
 ki, melyen-némán, hangtalanul kell mennök,
 mert ha egy hajszalnyira eltérnek az utból, el-
 vesztik fényüket s a fényvesztett csillagot le-
 tasztítják — a sárba.

Szegény leányok, mi haszna adott nektek
 a sors gyöngéd szívet, mihaszna oltott é szíve
 szép, magasztos érzelmeket, ha örök némaságra

tika minden tényezője egyesülten latba vesse minden erejét. Meg kell nyernünk a kormányt, a törvényhozást, sőt még az egyházak közreműködését is.

Épen ezért nem elég, hogy alap-szabályaink csupán társadalmi eszközökkel valószínű intézkedések szűk körére szorítkozzék. Hanem igen is határozott és ki is mondott feladatunk kell lenni: hogy figyelemmel kísérje a magyarosodás minden mozzanatát; figyelje meg, sőt ellenőrizze a törvény és kormány minden intézkedéseit, rendeleteit, melyek a magyar nyelv terjesztésére vonatkoznak. Tartsa feladatának a kormányt, vagy ha kell, a törvényhozásnak is figyelmét fölhívni az általa tapasztalt hiányokra, vagy a netalán szükségesnek fölmert újabb intézkedésekre. Legyen segélyére minden politikai oly mozgalmnak is, mely az államnak minden intézményét, minden szerves organumait olyanná akarja tenni, hogy azok a nemzetiség és a magyar nyelv terjedésének ne csak utját ne állják, hanem annak hatalmas tényezőivé váljanak.

Mindezek oly feladatok, melyek czélunk elérésére elkerülhetetlenek, de csupán társadalmi működéssel nem érhetőek el.

Nem tudjuk, mikor zúdulnak fejünkre az európai bonyodalmak. De most legálább egy időre szünet állott be. Nincsen, a ki megmondhatná: meddig fog tartani; valószínűleg sokáig nem, semmi esetre oly sokáig, hogy a csupán társadalmi működés eredményének valószínűsítését megérhessük.

Többet kell hát tenni gyorsan, haladéknélkül. A siker biztos, ha nem tévazunk, ha megértjük, hogy eme három dolog okvetlen szükséges.

Nyíltság, — Buzgóság, — Bátorság.

Ne rejsük czélunkat kas alá; amugy is tudja ország-világ, tudják az idegen fajok, hogy végczélunk a magyarosodás terjesztése, nemzetiségünk tömörítése. Mondjuk ki tehát ezt nyíltan már az alapszabályokban is.

Legyünk buzgók; ne csak nevünket és pár filléreinket adjuk oda, — de legyen az egyetlen minden tagja a kitűzött czélnak megannyi apostola mindenütt és minden időben.

Legyen bátorságunk nyílt sisak-

kal föllépni. Fajunk személyes bátorsága nem szorul bizonyításra. De politikai bátorság dolgában még legjobb államférfiaink sem ütötték meg mindig a mértéket. Most is sokan találkoznak, a kik a burkolódzást, az equivokációt szükségesnek hirdetik. Felnek, tartanak, mert nem ismerik a nemzet erejét, és abban nem bíznak.

De ha az elbizakodás hiba, a túlságos óvatosság még nagyobb. Legnagyobb a diplomatizálás azok részéről, kik annyira nem értenek hozzá, hogy ellenteleinkben oly rövidlátást tesznek föl, a melyet ügyetlen leplezéssel félre lehet vezetni.

Ismétlem: nagy feladat áll előttünk, de nagyot bátorság nélkül soha senki és sehol sem teremtett, mi sem fogunk teremteni.

Perczel Miklós,
orsz. képviselő.

Az országgyűlésből.

Az elkeresztelési vita.

Kedden került szőnyegre a képviselőházban a közoktatásügyi miniszternek már-már híressé váló rendelete az elkeresztelésekről. Oly élére állítottá vált már mai napig ez a kérdés, hogy nem esodálható, ha a legnagyobb feszültséggel várta mindenki annak tárgyalás alá kerülését, s nem esodálható az sem, hogy akár az egyik, akár a másik fél keserű lapdaesot készített ez alkalomra az ellenfelének.

S valóban a keserű lapdaesot megcsészítette az egyik fél oly alakban, hogy arra valószínűleg emlékezni fogunk mindannyian. Ennek kijózanító hatásának kell lennie.

A kormány erélyes szavakkal jelentette ki, hogy a rendelet: rendelet minden kire nézve, a törvény: törvény minden kire nézve; s míg a törvény törvény marad, s míg a rendelet a törvényen alapszik, addig annak engedelmeskedni tartozik minden állam polgár. (Éz volt annak idején a mi tárgyalás véleményünk is — hozzátevén akkor, hogy a törvény és rendelet helyessége más kérdés alá esik. De akkor papi részről nehezítést kelle eltűrniük.)

A keddi ülésen befejezték a földmivelési tereza költségvetését s a vallás- és közoktatásügyi költségvetés került sorra. Már kissé későre járt az idő, de a képviselők többsége mégis megmaradt helyén, hogy még az nap fogjanak bele az elkeresztelési vitába. Ország Sándor előadó megkezdte beszédét, mely rövid és tárgyalagos volt. Ismertette a költségvetést és ajánlotta annak elfogadását.

Utána Irányi Daniel állott föl. Mély csönd lett a teremben, mikor a ház érdemes

alakja beszélni kezdett. Csakhamar ráért az illetéketlen keresztelés ügyére meg a Csáky-féle rendeletre, s ezekből levezetve fejtegette ismeretes szabadelvű álláspontját a vallási kérdésekben. A ház általános figyelme mellett, élénk szónoki hűvel beszélt a vallásszabadságról s az ezt mélyen sértő kivételes állapotokról, majd meg a polgári házasságról, miközben kifejtette nézeteit az illetéketlen keresztelések ügyéről, végül határozati javaslatot adott be a vallásszabadság és a polgári házasság tárgyában. Irányi beszédét többször félbeszakította az élénk helyeslés, mikor pedig bevezette, a szélső baloldalon hosszantartó zajos éljenzés és taps hangzott föl, mely csak akkor csendesült le, mikor Szapary Gyula gr. miniszterelnök állott föl.

Röviden előadta a kormány álláspontját úgy a Csáky-féle rendelet, mint a 68-iki törvény 12-ik §-a dolgában. Ez álláspont ugyanaz, a melyet előtte való nap a klubban ismertett. A ház nagy figyelemmel hallgatta s a jobboldalon többször élénken helyeselték s a tetszés zajába a szélső baloldaltól is hallható volt egy-egy hang, míg viszont a méréskelt ellenzék padsoraiból elég határozott formában nyilvánult a nemtetszésnek hangulata. Így azután a méréskelt ellenzék némiképen mégis elárulta, hogy a tegnapi „egyhangú” megállapodás a miniszteri rendelet ellen irányulhat.

Öt perczel 2 óra előtt fejezte be Szapary gr. beszédét. A képviselők már kiféle siettek a teremből, mikor Csáky Albin gr. miniszter fölállott helyéről. Zajos „Halljuk!” kiáltás támadt mindenfelől s a képviselők újra elfoglalták helyeiket. Daczára az előrehaladott időnek, mindenki szívesen maradt, hogy meghallgathassa a kultuszminiszter nyilatkozatait. Ez a miniszter beszélt fel 3-ig, a nélkül, hogy a türelmetlenkedésnek csak egy apró jele is nyilvánult volna a házbán. A legodaadóbb figyelemmel hallgatták a szerfölt érdekes kijelentéseket, a melyeknek során a miniszter új ismeretes februrusi rendelet kiadásának törvényes és alkotmányos alapját bizonyította. A jobb oldalt valóságos lelkesedésbe tültezte ez a beszéd, a melynek világos eszmenetét, érveléseinek attekinthető, határos csoportosítását, valamint a benne foglalt eszméknek és nézeteknek egyenes, férfias, bátor kifejezését nem lehet kétségbe vonni. Egyik-másik kijelentése után, különösen azok után, a melyek az állam tekintélyének erélyes formában való hangsúlyozását foglalták magukban, a ház minden oldalán megnyilatkozott az élénk tetszés, mert ezek a kijelentések olyan kérdésekre vonatkoztak, a melyek előtt leomlanak a pártokat egymástól elválasztó határfalak. Mikor Csáky gr. befetést beszédét, a jobb oldalon valóságos tülteztet csináltak. Harsogó éljenzés meg taps rekkettette meg a hazat s az éljenzés meg-megújult egész addig, míg a terem kiürült.

Szerdán V adnai Károlynak a közoktatásügyi budgetet fejtegett beszéde után Györgyffy Gyula, az újonnan alakult 48-as kör egyik tagja szólalt föl, egyenesen az elkeresztelési rendeletre

kárlasztta ajkatokat, ha a mit szivetek beszél, azt ajkaitoknak kimondani sohasem szabad! — Hallgatnotok kell, mint a tetszalottnak, midőn egy szóval megválthatna életét, — hallgatnotok kell mint a csillagoknak, habár egy szó elég lenne, egész életetek boldogságát megváltani.

Némán, hangtalanul járjátok be az utat, mit a végzet elétek irt, mint a szép, fényes csillagok, — bármennyire is vouzza sziveteket egy távol csillag, a közelébe nem uhebtetek s ha az nem jön felétek, be kell varnotok csendesen egy másikat, ki tán nem is vonz, de a kit a sors mellétek kirendelt. — Azzal mentek aztán tovább, az ég végtelen utján, habár csak egy hang, egy föllobbanó lang kellene, mely annak a másik távol csillagnak tudtul adná, hogy az a hívős vonzerő, a melynek neve szerelem, feléje vonzza, — hogy az is égő lángtól ragyogva fussa át az eget, hogy azzal egybe forva haladjátok át az égi pályát, tündökölve, a boldogság fényében ragyogva.

Szegény leányok! — Szegény csillagok! Renée kezeibe stlyesztve fejét álmódovva nézte a csillagos eget.

Midőn még nagyon kicsiny volt: azt mondta rá a világ, hogy gyönyörű gyermek. Bodros aranyhajával, rózsás, gödrös kis arcával, nagy, gondolkodó szemével valóban az volt.

Midőn nőtt, s azok a gondolkodó szemek kutatni kezdtek, a kis fej megtelt ezerféle eszmével, gondolattal, midőn észben jóval túlhaladta korát: azt mondták rá, hogy csodagyermek.

Midőn fölnőtt ifju leánygya s mint szende, karsu lilium virult együtt a többi virággal: azt mondták rá, hogy igen szép leány.

A ki ismerte őt közléről: őt mondta, hogy a szorgalom, a háziasság mintaképe.

A ki olvasta szelleme gyöngyeit, melyekkel hosszú esteit, tres óráit fűszerezte, melyeknek alakjait egy szívvel, lelkével rokonkört alkotott magának: azt mondta rá, hogy lángész.

És mégis, mi volt valóban? — boldogtalan. Boldogtalan, mert nőnek született.

Pedig érezte, hogy boldog, nagyon boldog tudott volna lenni.

Renée elmélázva nézte a csillagos eget, a meteorok tüzes szalagjait és halkau dalolta a két csillag dalát.

A csillagokban rejlett az ő végzete.

Midőn még olyan kicsinyke, bodros hajú leányka volt és gondolkodó szemei azokat a fehér papírra nyomott, apró fekete alakokat kutatták, melyeket betűknek neveznek, midőn őt tilt kis tanítójának, Kálmánnak az ölében, kövér ujjacskaival jelezve a fölmert betűket: még mit sem tudott azokról a csillagokról, melyeknek az utja a leányéhoz oly hasonló.

Oly iczike-piczike csillag volt ő, hogy nem látszott még az égen; oly piczi volt, hogy tanulás után fölkapaszkodhatott a kis tanító nyakába és összeszekekolhatta bajuszának ajkait.

Kálmán szegény diák volt, szegény özvegy anyjának az egyetlen fia. — Más még alig gondolt az ő korában a labdázásnál egyébre, és neki már küzdenie kellett a létért. Küzdött szegény fiu tehetésére a házatok.

Renée szttlel a székhez vették, a fiak mellé korrepetitornak. És ő a fiuk mellett a kis Renét is megtanította az első betűkre.

terelve a tárgyalást. Győrffy a kultuszminiszter előző napi fényes beszédének eszméjénél szerinte argumentált a mellett az álláspont mellett, hogy a Csáky-féle rendelet törvénytelen, alkotmányos értekezés, a mely nem is fog segíteni a bajon, hanem csak kiélesíti a differenciákat és olajat önt a tűzre.

Utána Horváth Boldizsár, a magyar közélet e régi tekintélyes alakja beszélt, ki kétségtelenül nagy mértékben hozzájárult fényes szónoklatával ahhoz, hogy a liberális eszmékre föllendüljön nem csak a képviselőház, hanem az egész magyar közvélemény.

Horváth Boldizsár minden oldalról vizsgálva a helyzetet, erős dialektikával és hatásos ékesszólással mutatta ki, hogy a februáriusi rendelet törvényes és jogosult; hogy a mellett meg kell maradni, mert az állam érdeke és tekintélye így követeli. Rátérve arra, hogy a kritikus helyzetből minő kibontakozás kínálkozik, egész határozottsággal, a meggyőződés erejével mutatott rá az egyetlen módra; a polgári anyakönyvvezetés intézményének behozatalára. Azután nemcsak a meggyőződés erejével, hanem az államférfi elhatározásával és a joggyenlőség igaz hívének lelke-édesével ajánlotta a polgári házasság behozatalát, figyelmeztetve arra, hogy az idő sohasem volt alkalmasabb erre, a nagyfontosságú reformra, mint most, a mikor a nemzet — úgy látszik — a nemesebb eszmék dagálya előtt áll. Az elejétől végig nagy figyelemmel hallgatott, gyakori helyesléssel fűszerezte a beszéd után a haz minden oldalán fölhangozott a zajos éljenzést meg a taps és számosan siettek a szónokhoz, hogy kezzorítással is kifejezzék előtte a nézetével való egyetértést.

A szólasra jelentkeztek közül többen le-törötték nyelveket s most még föl vannak jö-gyözve: Hoek János, Grünwald Béla, Benedek Elek és Vojnics István.

Szivák Imre a kormánypart részéről határozati javaslattal nyújt be, a melyet csak a kényvesztéssel tárgyalásánál akartak betervezni, de a legújabb megállapodás szerint, minthogy az elkeresés ügye már most eldőlt, nem látjuk szükségesnek a varázsolást. E határozati javaslat szerint a haz kimondja, hogy helyesli a kormány-nak a miniszteri rendelet föntartására, a 68-iki 53. t. c. 12-ik §-ának intézkedéséhez való ragaszkodására vonatkozó álláspontját, s fölhívja a kormányt, hogy a polgári anyakönyvvezetés tárgyában mielőbb törvényjavaslatot terjeszzen a képviselőház elé.

HIREK.

— **(Erzsébet napja.)** A királynő neve-napját Pécsen a szokott ünnepélyességek kö-zött ülték meg szerdán. A Lyceum-templomban Dulánszky püspök mondotta a rendes nagy-misét, melyen a világi és katonai notabilitások nagy számmal jelentek meg. A székesegyházi

énekkar Hoffer Károly vezetése alatt Horák D-moll miséjét adta elő RotterGraduale és Of-ferorium betétfelével. E napon a helybeli Összes tanintézetekben az előadások szüneteltek.

— **(Dunántúli Közművelődési Egye-sület.)** A dunántúli országyűlési képviselő-k majdnem teljes számban megjelentek szerdán délután a képviselőház egyik termében, hogy a dunántúli közművelődési egyesület másnapi ala-kuló közgyűlése alkalmából az előleges teendők-et megbeszéljék. Az értekezlet Széll Kalmán nyitotta meg s bejelentette, hogy megbizá-táshoz képest a dunántúli törvényhatóságokat és városokat meghívta az alakuló közgyűlésre s mint a jelentkezésekből látja, majdnem vala-mennyi törvényhatóság küldöttség által képvisel-teti magát, a mit nagyon örömdetes jelen-ségnek tart. Az értekezlet célja az, hogy az alapszabályokat megvitassa s egyéb teendők-re is megállapodásokat hozzon létre, hogy a hol-napi közgyűlés elé teljesen kész programmal léphessenek. Ezután Bekicsics Gusztáv orsz. képviselő ismertette a Fenyvessy Ferencz által készített alapszabálytervezetet, melyen az értekezlet még néhány módosítást tett. Kimon-dottak egyhangulag, hogy az egyesület célja:

„a magyar közművelődésnek és hazafias szellemnek terjesztése, a Dunántúlról történő kivándorlás korlátozása a mennyiben ez nem lehetséges, a kivándorlás irányzása. E célok elérésére az állam vagy a községek által fenntartott kisdudókat segíti; elemi és felső népiskolákat alkot, illetve azokat segítségben részesíti; népnyelv-tanokat létesít, vagy már létező-ket újramódit, hazafias iratokat szerkesztet és terjeszt, esetleg néplapot ad ki, ugy magyar mint dunántúli nem magyar ajkúak nyelvére; a hazafias szellemnek működő és a magyar nyelv terjesztésében érdemeket szerzett tanítókat, kisdudókat (óvónőket) valamint a magyar nyelv elsajátításában kiváló előmenetelt tett tanulókat jutalmazza; a szegény tanulókat tankönyvekkel, ruházzal ellátja; még az iparfejlesztés s egyéb közgazdasági intézkedések által a hazában való megmaradást biztosítani igyekszik; szóval ugy szellemi, mint anyagi föladatainak teljesítésére minden törvényes eszközt fölhasznál.”

Az alapszabályok többi pontjai között le-nyegesebb az, hogy az egyesület székhelye Budapest lesz. A tagokra vonatkozó szakasz szerint örökös tag, a ki 1000 ftos alapítványt tesz; alapító tag, a ki 100 forintos alapítványt tesz; rendes tagok évi 2 ftot fizetnek, de tiz évi kötelezettséggel stb. Az értekezlet után az elnöki állásokra való kijelölés-kről tanácskozott, végleges megállapodásra azonban nem jutott teljesen; mert ezt egy más-nap tartandó szűkebb értekezletnek hagyták fenn. Bekicsics Gusztáv képviselő bejelenti, hogy Bóth y Ákos orsz. képviselő 100 ftos ala-pítványt tett s ezenkívül az előleges költségekre is 50 ftot adakozott, a mit az értekezlet zajos éljenzéssel vett tudomásul. — A közgyűlésre

érkezett vendégek szerdán este a vigadóban gyűltek össze kedélyes ismerkedési estélyre, mely egytuttal első pontja volt a dunántúli közművelődési egyesület alakulási programjának. Nagy és díszes volt a társaság a vigadó egyik első emeleti éttermében, hol mind a tizenegy dunántúli vármegye társadalma előkelő tagjaival volt képviselve. Részt vett az estélyen Széll Kalmán orsz. képviselő, az előkészítő bizottság elnöke is, megjelentek a dunántúli képviselők majdnem teljes számmal. Különösen Somogy-megyéből jöttek sokan, ezenkívül Veszprém, Győr, Vas, Zala, Baranya a megye szolgálat-tak a legnagyobb kontingent a mai társasághoz, melyben ott voltak a főispánok s alispánok, továbbá a római katolikus papság számos képviselője.

— **(Az influenza Pécsen.)** A tavalyi influenza járványának az idén folytatása következett, még pedig hatalmasan bővített kiadás-ban. Már e hó elején mutatkozott a betegség néhány szórványos esetenél, s azóta napról napra, hétről hétre folyton fokozódó méretekben fejlődött ki határozott járvánnyá. Most már oly mérveket öltött a betegség, hogy orvosok állítása szerint a betegek száma megközelíti a z e r e t Alig van ház, melyben nemcsak egy, hanem 2-3 beteg ne nyomná az ágat. S a mi borzasztóbbá teszi a járványt: hogy az idén nem oly enyhe a betegség lefolyása, mint tavaly volt, hanem a legtöbb esetenél azokgyulladását és typhust idéz elő, s nem ritka azok száma sem, kiknek a gyomrát és beleit támadta meg az influenza. Az orvosok egész napon át influenzás betegek-kekvannak elfoglalva s állításuk szerint több helyütt nagyon aggodalmas állapotokat találak, melyeknek gyógykezelése nem kis nehézségekbe ütközik s hosszas és gondos ápolást igényel. Az időjárás is fölöttebb kedvez a járványnak, s mig ez a ködös, páráss, tisztátalan levegő ül a város fölött és valami jéteknny szél meg nem tisztítja azt a miazmáktól, addig aligha javul a mostani egészségi állapot.

— **(A szt.-lőrinci urodalom)** részletes átvétele, mely a hó 15-e óta folyamatosan van, előreláthatólag még néhány napot fog igénybe venni. Az urodalom részéről dr. Bobies Antal ker. főügyész van a helyszínen, ki is az épüle-teket és a berszerződés tárgyat képező egyéb dolgokat, részletes becslés után, a régi bérlőből átveszi és ugyanakkor az új bérlőnek adja át.

— **(Mendlik Ágoston †.)** Pécs városának közszereletében és köztisztelőben álló lelki pásztora, Mendlik Ágoston apátplébános — nincs többé. Csütörtökön este 9 és 10 óra között lehelte ki nemes lelkét. A halál híre a legvár-latlanabb volt, általános megdöbbenést keltett városzerte, miután Mendlik ez ideig s a katasztrófa napján is még a legjobb egészségűek örömdett.

Aztán alszakadtak egymástól évek hosszú sorára.

Midőn ismét összehozta a sors: Renée már serdüelő leány volt, Kálmán pedig a férfikorba lépett.

Renée most már ismerte a csillagok útját, a titkos rendszert, mely vezet és — habár szíve most is arra készte, — kis tanítóját nem ölelte és nem ösökolta meg.

A csillagok törvénye egy barátságos kéz-szorítással többet nem engedett.

Szegény fiu — az ő élete most is a küz-delem, az örökös küzdelem volt. Egymagában, minden támasz, minden segély nélkül, a saját erejével tört utat jövője, célja felé. Mert szegény volt: mellőztek, megalázták; mert szegény volt: nélkülözött — és mert szegény volt: nem törődött sorsával senki sem.

Csak egy csillag nézte, kísértte küzdelmes útján, hidegen, némán és mozdulatlan, mint minden tiszta fényű csillag — Renée.

És Kálmán nem vette észre azt a csilla-got. Vagy talán észrevette, de nem mert szegény fiu reá tekinteni. — Hisz oly szép, oly fényes volt az a csillag, míg az övé a küzdel-

mekben oly nagyon halvány; elkerülte az ég másik felében, hogy fénye ne bántsa szemeit.

Hogy mert volna ő, szegény fiu, a ki egy zérus volt a világban, ahhoz a büszke, szép, komoly leányhoz közelíteni?

És Renée? — Az ő csillagát az a titkos rendszer vezette, mely nem engedte egy haj-szára sem eltérni az utból. Szíve szünetlen érzé, de a jai nem mondhatták ki soha e szót: Szerettek!

A sors, a természet és a társadalom tör-vénye: örök mozdulatlan némaságra zárták ajkait.

Pedig ha kimondhatja, ha kimondja . . . egy szó elég lett volna, hogy az a távolban küzdő, bolygó, halványfényű csillag égő láng-tól ragyogva fussa át az eget, hogy tündöklőve fusson hozzá és egybe forrva egy ragyogó égitestté — haladja át vele a hosszú égi pályát.

Renée elmélázva nézte a csillagos eget és szíve fája szorult el.

Szegény leányok, — szegény leányok!

Évek mlitak és fordult a kocka. A sze-gény fiu küzdelme célt ért, elérte a célt — saját erejéből. Nem volt már zérus a világban,

észrevették s a kik előbb lenézték: kalapot emeltek előtte és a kik megalázták: hízgeléssel vették őt körül.

Renée pedig elszakadt a világtól, nem ismerte, nem véve észre senkitől él szellemei között, melyeket életre a saját lelke kelt. Gondolkodó szemei vesztik fényüket, arca vesztí rózsáit, lelke vesztí életkedvét.

A fényes csillag egyre homályosul, míg a halvány csak most fényesül, de egyben most is rokon a kettő, mert mind a kettő boldog-talan.

Renée boldogtalan, mert nem mondhatja ki soha e szót: — szerettek! — és Kálmán boldogtalan, mert neki nem mondta soha senki igaz szívvel azt, hogy — szerettek!

— Renée megtalálta, a kinek óhajtaná mondani, de nem mondhatja ki. — Kálmán kimondaná, de nem találja.

Miért, miért is van az, hogy a földön is vannak csillagok, melyek egymástól kimért tá-volságban ragyognak, a nélkül, hogy egy lé-péssel közelíthetnének valaha?

Boldogtalanok, pedig boldog lehetne mind

Mendik csütörtökön délután meg részt vett a vöröskereszt egyik pécsi fiókjának ülésén, melynek ő egyik elnöke; ülés után maga végezte a megboldogult Pucher temetését, a hol egyetlen szóval sem panaszkodott környezetének valami rosszullét feől — ellenkezőleg a legnyugodtabb kedélyhangulatban hajtatott el közvetlen a temetés után Erreth Antal jóbarátja házához, a hol csütörtök este — hosszú évek során — rendszeres vendég volt. Másnapra — péntek reggelre — kocsi rendelt a házához, mert Gyúdre akart rándulni. A vacsora alatt nyugodtan beszélgetett, mint rendesen: mértékletesen evett, sem többet, sem kevesebbet, mint máskor. Csak a csemege felszolgálása fele — úgy fél 9 tájban — vettek észre rajta némi színváltozást. Erreth Antalné figyelmeztette a mellette ülő Karoly Ignác esperest, ki azonnal odasietett s kérdezte tőle, hogy mi a baja. Mendik — ki még mindig egy fűt szőlőt szemezgetett — főfájásról panaszkodott s ezt ő annak tulajdonította, hogy nemrég fogat hazatart és azóta vannak ily fájdalmak; nyomban rá azonban maga fejezte ki abbéli sejtelmét, hogy valószínűleg gutaütés fogja érni. Karoly Ignác rögtön kérdést intézett hozzá, hogy meggyón-e? Mendik igennel felelt s az esperes meggyónatta és abszolvatta. Arra azonban már nem volt idő, hogy szentostyaért siesse, mert Mendiknek mindinkább elhagyta ereje. A társaság ezalatt természetesen a legnagyobb rémületbe esett, egy hölgy-tagja el is ajánlta. Erreth Kálmán gyógyszerész aether hozott, orvosért küldtek s nemskora meg is érkezett Löwy dr., majd Kohárics Károly dr. és Erreth Lajos dr. orvosok, kik ervágást eszközöltek, de alig jött már valami vér. Elküldték a haldokló nővéreire, ki a káplánokkal együtt el is jött fivere betegágyához. Erreth orvos nemskora föl-kérte Karoly Ignác esperest, hogy adja föl ez utolsó kenetet, mert a beteg végső perczét éli. Az esperes nemskora föl is adta a haldoklók szentségét, a jelenlevők imadkozhat lelkiüdvéért s ez imaság alatt lehunyta örökre szemét. Mg azon éjjel elszállították hulláját a plébániakámba, a hol pénteken reggel diszes ravatalt állított föl a temetés rendezésével megbízott „Kegyelet-temetkezési egyelet. Karoly Ignác esperes reggel hivatalosan bejelentette a püspöknek a halálos esetet s az elhunyt szobáit lezárta, végrendeletét pedig beterveztette a püspökhöz. A halál híre pénteken a reggeli órákban futó tűzkelet terjedt el az egész városban, hol a legnagyobb megütözést és részvételt keltette. Az elhunyt barátai, kanonokok és alsó papság, az ismerősök és jó barátok egész serege látogatta meg a ravatalt, a városban tornyára s több középületre gyászlobogót tűztek ki, a város helyettes polgármestere a törvényhatósági bizottsági tagoknak körlevelet küldött a gyászírral s a végzettségteléi megadására szóló fölívással, miután az elhunyt a törv. hatósági bizottságnak szintén egyik legbuzgóbb tagja volt. A törvényhatóság koszorút is küld a ravatla. A temetés holnap — vasárnap — délután 3 órákor megy végbe a bel-

városi plébánia-lakból a budai külvárosban levő családi sírboltba, s lehet, hogy maga a püspök fogja vezetni a gyászszertartást, de erre nézve — lapunk zártaig — megerősítő hírt nem kaptunk. A gyászistentiszteletet, melyen a rokonság, a papságon kívül a város törvényhatósága is részt vesz, hétfőn délelőtt 9 órákor a belvárosi plébánia-templonban tartják meg. Életéről a következő adatokat közölhetjük:

Mendik Ágoston született Pécsen 1831. március 13 án. Édes atyja Mendik János volt, ki Pécs városának egyik elsőrangú tanítója és pedagógusa volt. (Élő testverei: Teréz, Ferenc, Mihály és Alajos.) A gimnáziumot és a filozófát Pécsen végezte s mint kiváló tanuló a káptalan a Budapesten levő központi seminariumba küldte, a hol a teológiát végezte. Ennek befejezte után, miután időre még fiatal volt, szerpappá (diakónus) szenteltetett s mint ilyen Bozsokra küldték kaplannak; 1854-ben, március 14-én szenteltetett pappá s ekkor Szébenyebe küldték, a hol az ottani plébános elhalálása folytán adminisztrátor volt s 18 hónapon át vezette a plébániát. Inott Bonyhadra tettek át, majd 1856-ban Pécsre hitoktatóvá nevezték ki a városi iskolába, a hol bő alkalmá volt a hitoktatás terén s különösen népies szent beszédei által nagy kitünteni. E szent beszédei nyomtatásban ki is adta. Tizen-negy évi hit- és lelkiismeretes szolgálat után 1871-ben január 1-én nyerte el a pécs-belvárosi plébánosi állomást, melyet maig vezetett s mely idő alatt 1873-ban májusban a pécsi egyházkerület esperesévé, 1874-ben sz. sz. sz. tanácsossá és ünökké, 1877-ben pécsváridi apátta nevezetett ki. A király 1881-ben a Ferencz József-rend keresztjével tüntette ki 1883-ban es peresi hivataláról lemondott s átadta Karoly Ignác, a budai külvárosi plébánosnak. Buzgó pap s híveinek — papi jelleméhez mért életével — példányépe volt; maga a megtestesült jó-ság és gyengédség, a ki mindenki óhajtott segíteni, a mennyire bátorkodban azt telette. Mintaképe volt a mértékletességnek, s általánosan tudva van, hogy a vegetáriánus életmódot követte s bárhova hittak vendégsége — pedig kedélyes társalgási modoráért sok helyütt szívesen látott vendég volt — ő a leegyszerűbb növényi étkeket valogatta ki és csak zsebében mindig magával hordott graham-kenyérrel élt. Hibája ta'án csak az az egy volt, hogy a német nyelvet nemigen akarta kiküszöbölni a belvárosi templomból; de ebben is túlságos lelkiismeretessége vezette s nem a germanizmus szelleme, mert ő maga derek magyar-érzelmű pap volt. Nyugodjék békevel!

(Zár alá helyezett phylloxera-szölők.) A Baranyamegrében levő Kis Tótfalva, Ném-et-Palkonya, Kövesd és Jakabfalva községek szőlőiben a phylloxera jelenléte megállapítván — a nevezett községek határát a földmívelésügyi miniszter zár alá helyezte s a pécsi zárlathoz csatolta. — Hasonlóképen Uj-Dombóvár szőlői is zár alá helyezettek.

(A hány ház, annyi szokás.) Jön a tél. Hírókelei ott jarnak utca-szerte kúról kútra egy nagy szekér trágyával, ebből a derek materiából szabattja a mi városi tanácsunk a kutaknak a télbúndát. Az idevetődő vidékiek csak talalgatják: ugyan mi jutott eszébe a pécsieknek, hogy kújaikat ilyen különös garnirunggal teszik étvágy-gerjesztővé, mert ha a fagyolt félnek, csak akad Pécs városának egy pár keve zsuppa s néhány rongyos deszkája? Mi pécsiek pedig csak nevetjük a tudatlan vidéki. Mi tudjuk a magunk sorját, ugy költetik annak lönyvi. A hány ház, annyi szokás. Ha civilizált népeknek valami betegség elharapódik, a legnagyobb elmék kutatnak a baj okainak földeitére s megszüntetése iránt. Így jött egy anglus a himlőoltásra, egy francia a vesztesség gyógyítására, a német meg most birkózik a tuberkulózissal. Nálunk is sok a beteg, több mint valaha, mert a pécsi melibetegek legióját az influenza épen most szaporítja föl másik legiójával. No hat most már mit tesz a szab. kir. és? Behozza az öntözetlen makadám-utakat, az utcára vezeti a házak büzös folyadékait, vizet pedig nem ad. Mert van nekünk egy vízvezetékünk. Az se lenne, ha varosunk nem lett volna olyan szerencsés, hogy itt valaha törökök parancsoljanak, kiknek valami obskurus basája, még a vízre is gondolt. Hat a mi haszna belőle annak a basának volt, azt ő már elvitte, most mi vagyunk soron. Ezt az ódon vízvezeteket a mi kajma-

kámunk egykönnyen megbolygattatni nem enged, már a basa-éldők iránt érzett kegyelet-nél fogva sem, de még más egyébrt se. Most pedig látva a sok beteg, mit nekünk Jauner, Pasteur, Koch s különböző ötletre jönnek, a városból mőlóra, megmutatandó Transdanubiának, hol a kultúra? Kirendelnek minden kuthoz egy vendégházalacos kocsi gajajt, s jó vastagon betapasztják a kut környéket. S a cél elérve! Mert a moszkos le az ivó vízbe szívározs s ez ad egészségesnek és betegnek szab. kir. vizgatalást. Mert ettől az utálatos, ronda, fertőző italtól még a bacillusok is halomra dölgenek s a beteg meutve van. Azt pedig jó vidéki jambor ne mond, hogy ez ázsiai állapot. Dehogy ázsiai, Ázsiában a kutat nemcsak tisztán, hanem szentnek tartják. Ez speciálisan pécsi állapot. Köszönjük meg, hogy az emésztőgödröket is nem a kutak köré ürítetik. Ugy még izletesebb volna.

(Halalozás.) Pécs város egyik leg-régibb s legkiterjedtebb polgársáajaja öltött gyász. E hó 19-én hunyt el ugyanis Pucher György, egykor pécsi kereskedő, most maganzó, 78 éves korában. Az elhunyt volt megalapítója a Kis-téren levő „Elefántúh” emiuzett túszerkereskedésnek, melyet ő már abban az időben rendkívül keresett üzletet tett. Három élő gyermeke, hat élő nőtestvére, tíz unokája, egy vője és menyé s ezeken kívül a nagy rokonság számos tagja gyászolják az elhunytat. Temetését csütörtökön délután ment végbe.

(Feleségének gyilkosa) lett Szekeres Ferenc nagyharsányi 42 éves lakos, ki a faluban az éjjeli őrt tisztét viselte. Mintegy két héttel a gyilkosság előtt Szekeres elhagyta nejét, hogy szeretőjével éljen. Ily módon amaz neki terhére vált s elhatározta, hogy megöli; e hó 15 én esteli 7 órákor reálott az ablakon keresztül s azt oly jól eltalálta, hogy az asszony rögtön szörnyet halt. A következő nap a siklósi járásbíróság a gyilkost elfogatta s felesége tetemet fölboncoltatta.

(Gőzfűtés a mohács-pécsi és a pécs-barcsi vasutakon.) Vasárnapról kezdve a Mohács és Bares között közeledek vegyesvonatoknál gőzfűtést használnak, mely végre kiszorítja a melegítő viztartókat és a III. oszt. fűtősz. kályháit. A gőzfűtés nem mint az államvasutaknál, a gőzmozdony által, hanem egy külön, a fűtésre való, gőzfejlesztőre készült vagonok által eszközöztetik, melyeket a személyszállító kocsihoz fognak csatolni. Eddig még ilyen gőzfejlesztő gépet szerettek be az említett vasutak.

(Elfogott gonosztevő.) Jó fogást tett szerdán reggel a mohácsi m. kir. esendőség. Ugyanis Tasi Sándor mohácsi illetőségű, már április közepe óta mint szökésben levő közeveslyes csavargó körözés alatt áll. Ez idő óta is több rendbeli betörésen és lólopásban vett részt. Kardos Géza mohácsi m. kir. esendőrsparancsnok híret vette tartózkodási helyének s a múlt éjjel több rendőrral óvatosan körülvetve Török Györgynek a város alsó részén levő házat, melyben a szökevény tartózkodott. Az ajtók, ablakok stb.bi ellalása után kívülről fölcsillították a ház tulajdonost, hogy gyujtson gyertyát. Ezt a beunuló szökevényt a gazdának megtiltotta és egy revolverjével felelt. Föl-szókták a padlásra, hogy ott elrejtőzött, de esendőr állt előtte; onnan vissza az ablakon akart kibujni, ott is esendőrt talált. Ez idő alatt sikerült az udvarra nyíló konyhaajtót betörni és Kardos Géza őrmester másodmagával belépett, a szökevényt egyetlen mozdulására lelévélssel tenyegetvén, mire Tasi revolverrel kezében elfogták s erősen megvasalva a dardai kir. járásbíróshoz kísérték, hol is az utolsó lólopásban vett részt. E fogásért elismerést érdemel a mohácsi esendőség.

(Ruttkayné betegségeéről) hoztunk hírt pár nap előtt. Most maga Kossuth Lajos sürgönyözte meg Halasz Olivér rokonának, hogy nővere, Ruttkayné minden veszedelmen túl van s már lábadozni kezd.

(A földbírtokos és a közsén.) A pénzügyminiszter új banyatorvényjavaslatot dolgozott ki, melyet meg a jövő év január havában kíván tárgyalatni a törvényhozó testület által. A javaslat veszedelmes jogokat ad a szent kutató bányász kezébe a földbírtokos rovására, kitől egy föltonnalással elveszi a földje alatt elterülő közsénre vonatkozólag ma fennálló jogát.

a kettő, csak egyik kimondhatna: — szeress! — hogy a másik felelhetne rá: — szeretlek!

René elémélázva nézte a csillagos eget, hol két csillag, egy fényes és egy halovány, közel egymáshoz lógogott csendesen, és ő halkan dalolta a két csillag dalát. Szeme lassan könybe merült és a könyvfátyolát az a halovány is oly tündöklőve ragyogott; nézte, nézte halkan dalolva, egyszerre megrezdült előtte — és fényes égő vonalt hagyva maga után az égről lefutott.

A könyv legördült a leány arcán. Önkénytelenül a földre nézett, mintha a lehullt csillagot keresné. A kis kert illatos szegfűi, rezedái között a tücskök csiripeltek csendesen és — mintha az a csillag lenne — egy kis szentjánosbogár világitott.

René hosszasan fölshajtott.

— Mily jó, hogy a csillagok utja nem tart örökké! Mily jó, hogy azok is lehullanak! Főlemelte kezeibe süllyedt fejét, fölállt és behajta az ablak szárnyait, föltekintett az égbe a millió csillag felé:

— Jó éjszakát! Jó éjszakát! Mily jó, hogy a csillagok utja sem tart örökké!

Eddig a földtulajdonos bejegyzése nélkül senki a föld alatt elterülő közösen szabad kutatási vagy adományozási jogot nem nyerhetett. Ennek helyébe az új törvényjavaslat a szabad kutatási rendszert lepteti életbe egyszerűen azt mondva: „A közösen minden fájára nézve a földtulajdonos rendelkezési joga a bányász által megváltandó. A megváltási összeg, egyesítés hiányában, a bányahatóság által akként állapítatik meg, hogy a földtulajdonosnak a bányatek minden hektárja után évenként 40 kr. térjék és a kifejtett közösen minden métermázsája után: barna szénnel egy negyed, fekete szénnel egy fél krajczár termelési díj fizetendő.” Pasztán annyit köt ki a javaslat, hogy épületekben, udvarokban és kertekben, a tulajdonos bejegyzése nélkül, kutatni nem szabad. Ha ez a törvény létrejön, akármilyen ló-futó, a ki előbb tudja meg, hogy valamely vidék kap vasutat, mint a földbirtokos, egyszerűen hozzá lát a kutatáshoz ott, a hol az egész világ már jól tudja, hogy közösen van, jogokat szerez és az a földbirtokos, ki már régóta csak alkalomra vár, hogy a földje alatt nyugvó reg tudott kincseit megnyissa, szomorúan látja, hogy egy jött-ment hogyan veszi el az ő vagyonát. E vesz-delem javaslat ellen, mint a „Gazdasági Lapok”-ban olvassuk, a földbirtokos osztály akcióra ömörül s jogainak védelmére határozott lépésre szánja el magát. E czélból a szentartamozó vidékekre meghívott mentek szét a földbirtokosokhoz, kiket Budapesten december hó 2-án, d. e. 10 órákor, az orsz. gazdasági egyesület illestermében (ülési-ut, közelek) tartandó értekezletre hív egybe az ülést előkészítő bizottság.

— **(Kedvezmény a mágocsi agyagiparisoklának.)** A kereskedelmi miniszter a mágocsi agyagiparisoklalat azon gyakorlati iparisoklak közé sorozta, melyeknek sikeres berégzése az illető, ha 15 ödik évét betöltötte, a kályhakészítő iparban az 1884. évi XVII. t. cz. ben foglalt 101. §-nak c) pontjában megjelölt kedvezményre jogosítja. Ez a kedvezmény pedig abból áll, hogy a gyakorlati iparisoklalt végzett tanuló — ha 15-ödik évét betöltötte — munkakönyvet kap a nélkül, hogy iskolába kellene.

— **(Tűz a vidéken.)** Hosszu-Hetényben szerdán, a község kellő közepén, Dallos nevű ottani lakos istállója kigyult s a pajtával együtt elhamvadt; csak egy tűzfal mentette meg a lakóházat, hogy az is a tűz martaléka ne lett. A betényiek nem kissé rémültek meg a tűz kitérésok, mert a községnek még most sincs feccskendője.

— **(Ondricsek Ferencz)** cs. és kir. kamarahegedűművész — mint már jeleztük — szerdán november hó 26-án tartja a nögyélet helyiségében hangversenyt. Ondricsek a műsort utólagosan még egy számmal, Beethoven G-dur romanzával töltötte meg. Érdekes tesztje még a műsort az, hogy Kerner Istvan a budapesti zenekademia végzett növendéke, jelenleg az 52-ik gy.vezred zenekarának kiváló tagja, — Moszkovszki Scherzo Valse és Reinecke „In der Kirche”, „Hinaus in die Welt” darabokat fogja zongorán előadni. Ö vallalta el a zongorakíséretet is. Kerner az zredparancsnok különös engedelmével lép föl, ki szívesen egyezett abba, hogy a zenekar büszkesége ily kiváló művészt kísérhesen. — Ondricsek kedden rendkívüli sikerrel hangversenyzett Bécsben. A nagy „Musik-Verein” zsufozás megelt, s a közönség a művészt elhalmozta tetszésnyilvánításaival. Ondricsek Prágában hat hangversenyt rendezett egymás után s legközelebb Német-, Svéd-, Norvég-országban és Dániában fog művészi körutat tenni, jövő évben pedig Amerikába megy át. E hó 22-én Budapesten rendez hangversenyt, mely az „Egyetértés” közlése szerint ez évad legtegyesebb esteinek egyike lesz. Az itteni hangversenyre a terem kicsinyisége miatt csak korlátozott számú jegyek adhatók ki, miért is figyelmeztetjük a műpártoló közönséget, hogy a jegyek iránt ideje korán intézkedjenek. Jegyek V. a. n. t. n. Károlyi ka könyv- és zeneműkereskedésében és este a pénztárnál kaphatók. Kezdeté fél nyolc órákor.

— **(A pécsi sertészialdában)** f. hó 20-án a sertés állomány: 862 drb kövér, 606 drb félkövér, 405 drb sovány, 184 drb süldő sertés volt. Árak: kövér válogatott minőségűt 40—45 kr. kilogrammonként, páronkénti 45 kilogramm élet leszámítással; süldők

30—34 kr. kilogrammonként élősnnyban. Kukoricza 6 ft 60 kr. m-m. árpa 6 ft 70 kr. m-m. Darálás 50 kr. m-m.

— **(Áthelyezés.)** Elter Ferencz dardai kir. adóhivatali VI. oszt. adótitizet, kérelme folytán a nyiregyházi m. kir. pénzügyigazgatóság — hasonló rangban és fizetéssel a nyiregyházi adóhivatalhoz helyezte át.

— **(A személyi ker. polgári olvasókör)** — mely nem régiben alakult meg, e hó 15-én sikerült táncestélyt rendezett a kör helyiségeiben. Az estélyen — mely csak a reggeli órákban ért véget — magyar körtáncot is lejettek, melyben 28 pár vett részt; a szülnőra alatt pedig a vendégek jobbra hazafias nótákat huzattak a cigánynyúl.

— **(Javítás a Mannlicher puskán.)** A Mannlicher puskán praktikus javítást tett egy budapesti százados. Eddig lövöldözés alkalmával a kilőtt töltések még használható hűvelyei lehullottak a földre s úgy kellett azután azokat összegyűjteni. A százados és egy fegyverkovács östörváraszomból egy zsák alakú hűvellyelfogót készítettek, melyet úgy illesztettek rá a töltéstartóra, hogy a kilőtt hűvelyek ebbe hullanak bele, nem pedig a földre. A főtöltők szábadalmat kaptak tulajdonjukra s már el is adták azt egy magyar gyárnak. Ez a gyár fogja szállítani az új találmányt a közös hadseregnek és a honvédségnek valamint a német hadseregnek is.

Még néhány szó a hozományról.

Három érdekes közlemény jelent meg e lap hasábjain „Hozomány” czimuel.

A czikkeket hangjából, azok argumentumai-ból következtetve úgy gondolom, hogy az első és harmadik közlemény írója (L—r), ki a hozomány mellett ír: nősülendő férfi, a második (K—y A—), ki ezen érveket megdönteni ipar kodik: férjhez menendő nő.

Nem tagadhatjuk, hogy mindkét közlemény írójának sok tekintetben igaza van. Nem is akarom én egyik állítást sem megczafolni; de mint-hogy az egész hozománykérdés egyéni fölfo-gas dolga, melyhez mindenki mas mas uzzettel járul s melyre nézve mindenkinek mas elve van; en is a czikkekhöz ráadásul közlöm szerény nézeteimet.

Első sorban is vagyok oly bátor K—y A.-nak kijelenteni, hogy én is mint ő, az ideális-mus hiveihez tartozom; ennőlfogva a nő is és a házáséletet is, mint valami ideális dolgot szeretném tekinteni.

Mégis sajnálattal kell azon ösrégi és a természet törvényei által megkivánt életigazságot fölhoznom, hogy „enni muszáj!” Igaz, hogy a szentírás azt mondja: „Nem azért élünk, hogy együnk” Igen — de ha már egyszer élünk, hát ennünk is kell.

Már pedig akarhany műkopláló produkálta is ez ideig magát, annyira egyik sem vitte meg, hogy csupán a levegőből megélni tudna. Pedig annak, a ki csak a szerelemből remélne megélhetni, épen úgy fölkopnők az álla, mint említett-mű koplalóké.

És, ebből kifolyólag bátran állíthatom, hogy a házaselek közti megelégedés és boldogság egyik fő tényezője az anyagi jólét.

Hiába euekelték el már akarhanyszor a szerelmes poéták, hogy boldogság a kunyhóban is lehet; bármily jó tulajdonokkal birjon is mindkét fél, mégis keserves lehet az, hol a férjnek és a nőnek is azon kell gondolkoznia, hogy mit eszünk holnap? Ez még csak az evés; hát hol marad akkor még a többi életükséglet? Pedig az olyan nősüléseknél, a midőn a fiatalember — a boldog jövő reményében — 3—400 forint fizetéssel elvesz egy nőt a rajtaválójában; hasonló esetek mindennapiak. Addig, míg az a fiatalember egymaga vagy nehezen megélt a kevés fizetéséből, most egy koldusból lett — köttő.

A mai világban azonban a fiatalember, ki szüleitől öröklött vagyonnal nem bír, míg olyan állásra jut, hogy nejét és családját tisztességesen eltarthatja, — már nem fiatal ember. Pedig azt hiszem, hogy valamennyi férjhez menendő leány velem egy véleményen van, hogy t. i. jobban szereti a 25—30 éves, életérés fiatal-embert férjnek, mint a már öszülni, kopaszodni

kezdő 40—45 éves férfit, ki a mézes hetek boldogságához már csak avval járulhat, a mit a fiatalkori élvezetek még meghagytak.

Tizennyolcz éves leány és 40 éves férfi! Micsoda arány ez! És ebből származnak azután azok a különféle czifráknál czifrább esetek, midőn a vén férj mellett a fiatal asszony udvarlót tart magának.

Vajjon — ha végig tekintünk a napjainkban kötött házasságokon, hol 25 éves fiatal-ember vett el 18 éves leányt, nem látjuk-e, hogy az ifju pár, vagy a férfi, vagy a nő szüleitől némiképp segélyeztetik? Vagy ez nem tekinthető hozománynak?

Vegyükint egy másik esetet, midőn a fiatal-embernek önállósága eléresek tökebefektetésére van szüksége. Ha vagyontalann származású, úgy mire a szükséges tőkét megszerzi, hosszú idő mulik el; míg ha neje hozományára számítba, akkor nem kell neki éveik varnia.

Kárhoztadják a mai fiatalagok, hogy nem nősül, hanem ifju életét mint garcon ember tölti el. Pedig hát bizony-bizony megboesátható annak, a ki így nyilatkozik: „A mi csekély jövedelmem van, az magammal elég ugyan, de családod eltartani ebből nem lehet.”

Elítélem azonban én is a mai fiatalagunk mintegy a verében gyökerező azon rossz elvét, hogy a nősüléstől irzózik és elég aljas és vakmerő így nyilatkoznik, hogy: „a mig másnak van felesége, addig minek nősüljek?”

Felmentli K—y A. válaszában azon sajos esetet, midőn a nő férjének azt feleli: „Nem a tiedből, az enyimből költöm.” Igaz, ezen eset is előfordul. Hogy azonban czikkirő szerint a nő ezt ilyen esetben „teljes jogot” mondhatna, azt én nem akarom elbírni, illetve kétségbe merem vonni a „teljes jogot.” Mert eltekinve attól, hogy az olyan házásélet, a hol az ilyen esetek előfordulhatnak, számalmas állapotnak mondható, mert ezek csakugyan érdekházasságok; mondom — eltekinve ettől — szem elől téveszti azon nő, ki így nyilatkozik, azt, hogy annak a férjnek, míg magát kellőképp kikepezte, 16—20 évvel kellett tanulnia és küzdenie, azonkívül állása, szóval személye nemzetgazdaságtanilag véve egy tő két képvisel, a mely tőkének kamataiból kell megélnie.

És mivel a házáséletben — ideális értelemben véve — a férjnek és nőnek egyenjo-aknak, szóval mindentkben közöseknek kellene lenniök; nem kívánhatná-e meg a férj azt, hogy azon tőkének, melyet ő képvisel, bizonyos kamatját a nő is meghozza?

Igy tehát a szegényebb leányoknak nem lehetne férjhez menniök. Bizony sajuos, hogy ma j duem egy van. Lám a nőta is azt mondja: „Férjhez mennék, de nincs, a ki elvegyen; uncsen a ki szegény leányt szeressen.” Sajnos, hogy körültekinve a hölgyvilágban — látjuk, hogy akarhany nemes lelkű, hazias jó leány marad partában; miért? mert nincs hozománya! Míg egy másiknak akarhany testi vagy lelki hibáját kiegyenliti a hozomány.”

Határozottan kárhoztatom továbbá a gazdag szülőknek azon elvét is, hogy „leányomat csak gazdag embernek adom, hogy a vagyon együtt maradjon.” Ilyen esetben a nő igazai aru-czik, mely a többet ígérőnek adatik oda.

Én tehát a középútat tartva szem előtt azon nézetem vagyok, hogy igen üdvös és czél-szerű intézmény a hozomány, a leány házassága és takaréksága mellett is, ott a hol szükség es; de azt keresni és csak a számok nagy-ságára fektetni a főshlyt, szem elől tévesztve minden egyebet: nem helyesiem.

Ott pedig, a hol a szerencse kedvezett az illető nősülendő férfinak és vagyonosnak mondhatja magát, igen üdvösen tené, ha szegény leányt venne el.

Csakhogy ezen esetet sajuos, hogy ritkán — ritkán látjuk.

Sz—p L.

*) Hát ezen hogyan segítettünk, édes czikkirő úr? Hiszen ép itt a bökkenő, ép ez a vizás állapot, mely szülője nagyon sok társadalmi bajnak! Hisz ép ez az a térges rész, melyet K—y A.—a néhány igen helyes új-mutatással fed föl s melyet kivágatni óhajt a társadalom testéből. Ép ez a pont az, a mely után egy nagy kérdő-jel következik s a melyre egyik „hozományos” czikkirő sem tudott megfelelni, csak az „ideálista” K—y A.—a. — A szerk.

KÖZGAZDASÁG.

Az új árúdíjszabás.

A kereskedelmi miniszter közbehozotta az új árúdíjszabást, mely 1891. évi január 1-én lép életbe. A terjedelmes munkálattól közölkük a következők szerint:

A új díjszabás rendes osztályai a következők:

1. Községes és mérsékelt, illetve különösen mérsékelt gyorsárú, 2. első és másodosztály, valamint terjedelmes darabárú, 3. A. B. C. mérsékelt koecirakományú árú, 4. 1. s, 2. d-ik és 3. d-ik külön díjszabás. Ezen kívül bizonyos számú kivételes díjszabások.

A díjszámításra nézve az új helyi díjszabásban a következők, valamennyi árúosztályra kiterjedő alapelvek fogadtattak el: a) Az egyes árúosztályokban beszámított egységtételekben és kezelési illetekben a szállítási adó már bevonultatott. b) A minimális díjtétel 100 klg-ig a jelenlegi 6 kr. helyett 4 kr-ban állapították meg, a mi a szomszédos rövid távolságokra való szállítást megkönnyíti. c) Az összes díjtételek, az eddig főnállott fidekrajczárookra való kikeresítés helyett egész krajczárookra ke rekkintem ki. d) Valamennyi gyors-, teher- és koecirakományi árúnál, a díjtételekbe általában 40 kilométerig és némely osztályoknál egész 80 kilométerig terjedő távolságokban a rendes díj képzéssel szemben megfelelő mérséklés alkalmaztatott. e) A díjképzés a következő távolsági övek szerint történt:

1. A gyorsdarabárú és terjedelmes árúosztályokban az első öt terjed 1—200 kmg, a második pedig 201 től tovább
2. A koecirakományi osztályokban az első öt terjed 1—200 kmg, a második öt terjed 201—400 kmg, az utolsó öt terjed 401-től tovább, mi mellett minden távolsági övben az arra nézve megállapított egységtétel alkalmaztatott.

f) Az egyes távolsági övekben a díjszámítás nem kilométerenkint, hanem 10—10 kilométerenkint történik, olyformán, hogy minden 10 kmtre eső távolságban a közepes távolságra esedékes díjtélt számították, így például 111—120 km. közti bármely távolság után a 115 kmtre esedékes, 121—130 km. a 125 kmtre esedékes díjösszeg lesz számított.

A mi az egyes osztályokba besorozott árúk után szedendő díjakat illeti, a községes gyorsárú és darabárú osztályokban különös leszállítások nem foganatosítottak. Hogy azonban hazai iparunk e tekintetben is támogatásban részesüljön, oly gyűjtő díjszabás lett föllállítva, mely csak a fontosabb belforgalmu viszonylatokban fog kivételes díjszabás útján alkalmaztatni és igen mérsékelt díjtételeket nyújt fuvareleukint legalább 6000 klg. földáda mellett. Gyáraink, úgyintén iparosaink szövetkezes vagy szállítók útján abban a helyzetben lesznek, hogy árúikat a főbb fogyasztási piacokra e külön kedvezmény segítségével igen lényegesen mérsékelt díjtételek mellett elszállíthatassák. A községes gyors- és darabárú tételei tehát csak a kisebb, valamint a 200 kmg-nál nagyobb távolságokban szállítottak le említt érdemlő módon, de a mérsékelt gyorsárú díjtételei, melyekbe a gyorsárúként földott elsőblik cikkek: a tej, vaj, tojás, leölt állatok stb. tartoznak, általában véve igen lényegesen csökkentettek.

Az e cikkek után szedendő egységtételek tesznek 200 kmgig km. és 100 klg-ig a fúnti sorrendben 1/3, 0/6, 0/72, 0/52 és 0/9 krt, a 200 kilométeren túli távolságra pedig 1/0, 0/5, 0/52, 0/42 és 0/8 kr. és 10 kr. kezelési illeteket.

Hasonló elvek követték az A, B és C koecirakományi osztályok, valamint a gabona (1-ső külön díjszabás) tekintetében, melyekre nézve azonban kiemelendő, hogy a különben az A osztályba tartozó bor és szesz a m. kir. államvasutak belforgalmában és a kivételben az oleőbb gabonadíjszabás tetelei szerint fognak szállítatni, továbbá, hogy az új C osztály oleőbb levén, mint az eddigi adíjszabások, a régi 2-ik külön és 1-ső kivételes díjszabást is helyettesíteni fogja, úgy, hogy fára nézve nemcsak újabb mérséklések fognak különösen nagy távolságban bekövetkezni, hanem a kemény és puhafatételek egyenlősítése, illetve a keményfa díjtételeinek általános nagymértv leszállítása fog elérteni, a mivel az érdekelték egy régi óhaja teljesül.

Az ez osztályokba beszámított egységtételek a következők:

	A) oszt.	B) oszt.	C) haszonfa
1—200 kmgig	0/32	0/21	0/16
201—400	0/24	0/17	0/13
400-től tovább	0/16	0/10	0/9

100 klg. és kltmerenkint 6, illetve 4 kr. kezelési illetek hozzáadásával.

A gabona- és lisztdíjszabásra (1-ső külön díjszabás) nézve megjegyzendő, hogy e cikkekre nézve egy alosztály állott fűn, 5000 klg. földáda esetén, a mi a lisztkildemé nyeknél birt foglással, melynek pótlással kivételes díjszabás útján az illetek cikkekre 5000 klg. földáda esetén az A) osztálynak 10 száza lékkel leszállított tetelei fognak alkalmaztatni.

Tájékozásul megemlítjük, hogy gabona és liszt után ezentűl 100 klg-ig 50 kmtre 16, 200-ra 58, 800-ra 129 kr. lesz fizetendő az eddigi 22, 62 és 167 kr. helyett; fapemtek (fűrészelt és egyéb haszonfa) után pedig ugyanezen távolságokra 10, 35 és 98 kr. az eddigi 15, 38, illetve 126 kr. helyett. A gabona díjszabásba beszámított egységtételek a következők: 1—200 kmgig 0/27, 201—400 kmgig 0/15, 401-től tovább 0/10 kr., 5 kr. kezelési illetek.

Különös említést érdemel még az új I. kivételes (egyenlő 3-ik külön díjszabással) és a II. kivételes díjszabás, melyek szrint a hazai nyerstermelés főfontosságú cikkeire rendkívül oleőbb tetelek állapítottak meg. Számítottat ugyan az I. kivételes díjszabásnál, mely a m. kir. államvasutak mentén temelt kőszén, továbbá tűzifa, burgonya, kövek, széna, szalma stb. cikkek után alkalmaztatik, 200 kmg 13, 200 től 400-ig 10 és a 400-on fölüli távolságra 7 kr.; a 2-ik kivételes díjszabásnál pedig, mely minden nemű trágya, föld, kő és kavics, valamint a magyar vasgyárakba rendelt érekek után létesített 200 kmg 11, 200-tól 400-ig 9 és a 400 kmen túli távolságokra 6 kr. koeci-kilométerenkint, mindkét díjszabásnál 3 frt kezelési illetek hozzászámításával.

A többi főnálló kivételes díjszabások, melyek nagy része a rendes árúosztályokban nyújtott mérséklések következtében fölöslegessé válik, ehhez képest vagy meg fognak szűntni, vagy egyszerűltetni és összevonatni fognak.

A díjszabási metszőpontok elejtése következtében gondoskodni kellett arról, hogy megővassék az az elv, mely szrint már a m. kir. államvasutak helyi díjszabásának rendszerében oltalmat és támogatást találjon a főváros közvetítő kereskedelme. Miután pedig a díjképzésnek Budapestben való általános megszakitása fűn nem volt tartható, azt kellett szem előtt tartani, hogy a Budapestben megtörtött forgalom a közvetlen szállítással szemben fölmerülő különbözeteit, legalább a főfontosságú nyugoti kiviteli irányban mellőztessenek.

A budapest-bécsi forgalomban az új helyi díjszabással egyidejűleg a következő igen mérsékelt tételek fognak életbe lépni, melyek a Budapestben átmenő forgalomban még fél kezelési illetekkel fognak rövidítetűi: községes gyorsárú 313, mérsékelt gyorsárú 141, 1-ső darabárú osztály 150, 2-ik darabárú osztály 119, A) osztály 62, B) osztály 47, C) és 2-ik külön díjszabás 39, 1 ső külőa díjszabás 49 kr. 100 klg-ig. Ugyanez fog nagyobbbrézt bekövetkezni a Fiume felé irányuló forgalomban is.

A budapesti közvetítő kereskedelem érdekében az a további intézkedés is megtörténik, hogy a kizárólag Sziszeken át irányuló forgalmak Budapestben expedíálhatók legyenek.

A kereskedelmi miniszter szándéka jövőre mind a helyekre és a cikkekre nézve, hol annak szűksége közgazdasági és kereskedelmi szempontból keiffőn beigazoltatik, a kereskedelmi kamarák meghallgatásával bizonyos módozatok mellett a közvetlen tetelek melletti reexpedícióit engedélyezni, mely intézkedés bármely alkalmas ponton forgalmi központok föllállítását lehetővé tevén, vidéki városaink emelkedésének is hatalmas tényezőjévé válhat.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

É. R. R. Székesfehérvár. Sziveskedjék megirni, hogy az a keresett rajz megjelnt-e és mikor jelent meg lapunkban? Ha megjelent, úgy könnyű lesz megtalálni; de ha nem közöl-

tettet, akkor mondjon le a reményről, hogy valaha viszontlása kézirátát, mert az ez esetben már valahol a világűrben lebeg.

Dázsanyi. Igaza van bizony, hogy a tárcza csak az a „több társ“-ait érdekelné, a nagyközönségre nem lenne hatása. Mindazonáltal elismerjük, hogy a humornak nem kis nagát találtuk a cikkekésében. Haem azért még ez a jó ajánló levél sem birt beuntuket arra, hogy közölhessük.

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ

Felolós szerkesztő:

HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

Becsét veszti

a legválasztékosabb étel is, ha nincs étvágyunk.

Az étvágy gerjesztésére egy újnt mindenemű gyomorbakok ellen melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe:

Egger dijjutalmazott Szódapasztillát.

Kapható 30 kros eredeti dobozokban a monarchia összes gyógyszerárában, valamint az Egger A. fa gyógyszer különlegességi gyárában.

Budai külváros, Fő-utca 30. sz. alatt az ugynevezett

„Kereszt korcsma“

a hozzátartozó helyiségekkel együtt 1891. év május 1-jétől bérebe adandó.

Értekezhetni Katics Mátyás házhelytulajdonosnál.

Ház és vendéglő-eladás

Szigetvárott, a vasuti állomáson régfennálló

Molvay-féle vendéglő,

hozzá tartozó telkeivel együtt, szabad kézből eladó.

Bővebbet Molvay Vinczénél Szigetvárott.

Házeladás.

Egy szép kényelmes

földszinti sarokház

kis kerttel, közel a sétaterhez, jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Csodák csodája.

„Eau de Cleopatra“ csodavíz és Cleopatra csoda arkenzős az oszt. magy. monarchia előkelő orvosai által megvizsgáltott, a bőrre teljesen ártalmatlannak de hasznosnak találtott.

Rövid idő alatt eltávolít mindenféle bőrbajt, nevezetesen: szepőlt, májfoltokat, pattanásokat, szemölcsöket stb. Az arcnak késő koráig egészséges fehér rozsás szint kölesönös, az arezört puhítja, hosszabb használat után eltávolítja a ráncokat. Csak ezimeremell ellátott lvegek és dobozok a valódiak. Hamisítástól nagyon vigyázn kiell.

Kapható utánvét mellett: Damjanich-utca 9. Tóth E.

Egy üveg vagy doboz ára: 1 frt 50 kr.

Elárusítók 30% előnyben részesülnek.

E. v. Tóth,

Budapest, VII. Damjanich-utca 9.

Pöstyén

az összes iszap és hévfürdő k
a télen át
is nyitva maradnak.

Szobák a fürdő szállodában hetenkint 2 frttól feljebb Gyógydíj nem fizetetik. Orvosok gyógykezelnék. Mindennemű felvilágosítást készséggel nyujt
A pöstyéni fürdői öbérlet.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi tisztított

DORSMÁJOLAJ

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni

Egy üveg ára 1 frt és kapható a gyári raktárban Bécsben III. kerület Henmarkt 3., valamint
az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

Pécsett kapható: Sipőcz István, Zsiga László, Erreth Janos és az Irgalmasok gyógyszerárában: Reeh Vilmos, Spitzer fia és Köszl János kereskedésében

Szálloda-átvétel.

Van szerencsém a n. t. közönségnek tudomására hozni, hogy **Pécsett, Király-utca 45. sz. alatti**

„MAGYAR KIRÁLY“-hoz

czimzett, **kényelmes kávéházzal** összekötött, **szállodát** bérbe vettem, és azt **diszes külön étteremmel** bővíttem. Legközelebb a **kávéházi helyiségek** is a mai kor igényeinek megfelelőleg **átalakítottak.**

Tamaskodva sok évi működésemre, reményem, hogy helyben is sikertlenni fog, az igen tisztelt vendégeim igényeit minden tekintetben kielégíteni, annál inkább, miután hogy főbb törekvésem oda irányul, a vendégszobákban, étteremben valamint a kávéházban is izletes ételek, hamisítatlan italok, gyors és pontos szolgálat által, jutányos arak mellett, a teljes eüismerést kiérdemelni.

Uj vállalatomat a n. t. közönségnek becses pártfogásába ajánlván, maradok

kiváló tisztelettel

Zsilinszky Lajos,

vendéglős.

Brandt Rich. gyógyszerész

svájcki labdaccai

10 év óta tanárok, gyakorló orvosok s a közönség által mint olesó, kellemes, biztos, ártalmatlan **házi- és gyógyszer** alkalmazva s ajánlván. Kipróbálták:

Dr. prof. Virchow R.,

- Berlin,
- V. Giötl,
- München (t),
- Reclam,
- Lipcse (t),
- V. Nussbaum,
- München,
- Hertz,
- Amsterdam,
- V. Korezynski,
- Krakó,
- Brandt,
- Kolozsvár,

Dr. prof. v. Frerichs,

- Berlin (t),
- v. Seanzoni,
- Würzburg,
- Witt C.,
- Kopenhága,
- Zdekauer,
- Sz. Pétersár,
- Soederstádt,
- Kasan,
- Lambl,
- Varsó,
- Forster,
- Birmingham,

az altest szerveinek bajaiban,

máj- és aranyeres betegségekben, rendetlen székelésnél, makaes székrekedésben s az ebből eredő bajokban, mint: Fejfájás, szédülés, mellszorulás, nehéz légzés, étványhiány stb. Brandt Rich. gyógyszerész svájcki labdaccait, amelye hatásuk miatt a nők leggyakrabban használják s az erős, maró hatású savaknál, keserűvizseknél, cseppeknél, mixturáknál stb. többre becsüendők.

Kellő óvakodás végett a **vevő közönséget**

még különösen arra figyelmeztetjük, hogy a forgalomban, csatlóásig hasonló csomagolású svájcki labdaccaik is vannak. A vértökör, a doboz körüli használati utasítás leolvasva, mindig meg kell nézni, hogy a doboz csatlólapja a föntbebbi lenyomatot: egy fehér keresztet vörös mezőben s Brandt Rich. névaláírását tünteti-e elő? Még arra is különösen figyelmeztetünk mindenkit, hogy Brandt Rich. gyógyszerész svájcki labdaccait, melyek a gyógyszerárakban kaphatók, csak 70 kr-os dobozokban (kisebkek nincsen árdóztatnak el.

Olcsó és jó tüzelőfa 10 frt

méter öl, vagyis 4 köbméter hasábfá házhoz szállítva kapható

Pintér József

fakereskedésében.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

kapható AIT ÉS BÖHM kereskedésében Pécssett.

Ház és vendéglő eladás!

Pécsett, Siklósi-utca 32. sz. ház,
mely áll:

igen látogatott beszálló
vendéglőből,

több lakosztályból és mellék-helyiségek
ből, jutányos föltételek mellett, szabad kézből
eladó.

Értekezhetni az ott lakó tulajdonossal.

Mindennemű vizi betegség

és annak utóbjai ellen ugymint: sárgaság, bél- és hólyag-katarus, télegzési nehézség, májba stb. ellen legjobb gyógyszer a hírneves

Hydropsin

(orvosok által ajánlván)

Grobstein Sée-gyógyszerárában

Gmunden-gyógyfürdőben,
Felső Ausztriában

egy palacknak ára használati utasítással együtt
1 frt, csomagolva 1 frt 20 kr.

A „Nemzeti söröde“ éttermében

ma és minden szombaton

Farkas Sándor jól szervezett zenekara
közreműködése mellett

disznótor rendeztetik,

mely alkalommal kapható:

- 1 kalbász,
- 1 véres-
- 1 májas-hurka
- nemzeti salátával,
- sertés harmonádli töltött kaposztával,
- turós kaloska íris töpörtüvel;

és ezt mindössze

csak 40 krajczárért.

Minél számosabb látogatásért eszedik

Féhn Károly,

vendéglős.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. trvényszak mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak Pozsgai Ferencz né pellérdi lakos végrehajtást szenvedő elleni 123 frt 34 kr. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. trvszék területén lévő Pellérd község határában fekvő a pellérdi 192. sz. tjkönyvben 308. sz. tjkvben felvett felvett I 1—13 sorszám alatti 157. hszsz. ház-ból, $\frac{2}{3}$ telekből és ebbe bevont 1008. a) hszsz. szőlőből Kaszás Katalin Pozsgai Ferencz né il-lető $\frac{1}{3}$ reszre 643 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi december hó 19-ik napján d. e. 10. óra-kor Pellérd község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron aul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 64 forint 30 krajczart készpénzben vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezé-bez letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a pécsi kir. törvényték mint telekkönyvi hatóságnál 1890. évi szeptember hó 17-ik napján.

Bogyay Pongrácz,
kir. törvényszéki bíró.

Házhely eladó.

Özv. Mocsáry Antalné tulajdonát képező s a Vitéz-utca végében levő rét, mely

igen alkalmas, részletenkint vagy egészben, jütányos áron s kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb értesítés kapható Czenger Károly urnál Ferencz-utczája 40. szám alatt.

Miért kedvelik annyira a
— Horgony —
Kőépítő szekrényeket?
Mert nem válnak értéktelenek egy néhány nap múlva, mint a többi játékszerek, hanem a gyermekeknek évek hosszu során át mulató és oktató foglalkozási szerül szolgálnak, és a hosszú időtartamot tekintetbe véve a legolcsóbb játékszerek. Továbbá, mert az igazán pompás minták utánépítése a szülőknek is kellemes mulatságot szerez és minthogy mindegyik szekrény szabályszerűen kiegészíthető.

← A ki →
egy kevésbe értékes utánzás vétele által nem akarja maga magát megcsalni az utasítsa vissza minden szekrényt melynek csomagolásán czegünk valamint gyári felvényünk „a veres Horgony” hiányzik. —
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.
RICHTER F. AD. és tsa., BÉCS,
Nibelungengasse 4.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. trvszék 3952/1889. számú végzése által Püspök Jánosné szül. Ugrosdy Mari végrehajthatónó javára, Ugrosdy Adolf szederkényi lakos ellen 1070 frt tőke, ennek 1885. év január hó 17-ik napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 48 frt 86 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajts alkalmával bíróság lefoglalt és 905 frtra becsült gazdasági eszközök, pinczeszerek, kosok, vörös szőrü téhen és dupla drótső hátul tölő fegyverből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 4665/1890. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis **Szederkényben alperes lakásán és pinczeházában** leendő eszközzésére **1890-ik évi november hó 29-ik napjának délelőtt $\frac{1}{2}$ 11 órája** határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel bivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legutóbbt ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában, megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsváradon, 1890. évi novemb. hó 5-ik napján.

Gyimóthy János,
kir. bír. végrehajtó.

TAIZS JÓZSEF

SZÉCHENYI-TÉR 12. sz. **PÉCSETT, NÁDOSY-FÉLE HÁZ.**

A legmodernebb betűkkel és segédgépekkel felszerelt

KÖNYVNYOMDA és KÖNYVKÖTÉSNET.

Nyomatványraktár.

Mindennemü

könyvnyomdai munkák,

mint pl. körlevelek, falragaszok,
árjegyzékek, számlák, fakturák, táblázatok,
nagyobb művek,

név- és czimjegyek, báli meghívók,
tánczrendek stb.

elvéllaltatnak s gyorsan, csinosan és olcsón elkészíttetnek.